

"θα ζήσουμε ζωή που δεν την φανταζόμαστε"

1. Το 3^ο συνεδριο της νΚΑ έλαβε χώρα το Φεβρουάριο του 2010. Το καλοκαίρι της ίδιας χρονιάς στη διεθνή συνάντηση που οργάνωσε το Κόμμα Εργασίας (ΕΜΕΠ) στη Σμύρνη, συζητήσαμε με δεκάδες κομμουνιστικά κόμματα κάποια από τα οποία βρέθηκαν τα επόμενα χρόνια να παρεμβαίνουν στις πλέον πρωτότυπες καταστάσεις από την εξεγερμένη Τυνησία μέχρι την εμπόλεμη Συρία. **Καθήκον των κομμουνιστών/τριων είναι να είναι πάντα σε ετοιμότητα, να κάνουν ιεραρχήσεις, να προσδιορίζουν και να ανταποκρίνονται στο κύριο καθήκον, να τροποποιούν τη γραμμή τους και να μπορούν να παρεμβαίνουν καθοριστικά στην εκάστοτε συγκυρία.** Η εκτίμηση που πρέπει πάντα να μας ταρακουνάει στον τρόπο που σκεφτόμαστε, αποφασίζουμε και δρούμε είναι ότι η περίοδος που άνοιξε με το ξέσπασμα της καπιταλιστικής κρίσης ορίζει ένα εντελώς διαφορετικό πεδίο παρέμβασης για το κομμουνιστικό κίνημα. Τα πράγματα βέβαια σ' αυτό το νέο πεδίο δεν είναι καθόλου εύκολα. Πώς το κομμουνιστικό κίνημα θα καταφέρει να μπει επικεφαλής της επαναστατικής διεξόδου απ' την κρίση του καπιταλισμού όταν το ίδιο βρίσκεται σε βαθιά κρίση και στη σκιά ακόμη των καταρρεύσεων του 89-91; Αν ξεχωρίζαμε τρεις λέξεις από την κατά Χομπσμπάουμ εποχή των άκρων, αυτές είναι ο πόλεμος, ο φασισμός και ο κομμουνισμός. Το δήθεν τέλος της ιστορίας προμήνυε το τέλος τους. Σήμερα, ο πόλεμος και ο φασισμός έχουν επιστρέψει ορμητικά. Ένας γιουγκοσλάβος ποιητής που ζει στις ΗΠΑ έγραφε μετά την εκλογική νίκη του Τραμπ: «Ο κόσμος σήμερα φαίνεται να είναι διχασμένος. Οι μισοί βλέπουν με τρόμο τη φρίκη να έρχεται και οι άλλοι μισοί βιάζονται να δούνε τη φρίκη να έλθει (Charles Simic)». Η Ουκρανία θα έπρεπε να έχει ήδη χτυπήσει το καμπανάκι του κινδύνου. Το πολεμικό μείγμα νεοφιλελευθερισμού – φασισμού που κυριάρχησε μετά το πραξικόπημα ήταν πρότυπο διακυβέρνησης προς εξαγωγή. Η Ευρώπη σκοτεινιάζει. Πώς αποτρέπεται ο τρόμος που έρχεται; Δε θα ξεχάσω ποτέ την τοποθέτηση του σ. από την οργάνωση Μπορότμπα στην εκδήλωση της αντιφασιστικής καμπάνιας για την Ουκρανία όταν μας έλεγε πόσο ανέτοιμοι βρέθηκαν πρακτικά μπροστά στο πραξικόπημα, το φασισμό και τον πόλεμο, παρά το γεγονός ότι στην ιδρυτική συνδιάσκεψη τους το 2011 έκαναν όλες τις σωστές εκτιμήσεις.
2. **Κι όμως η ιστορική εμπειρία μας μαθαίνει ότι μέσα σε ακριβώς τέτοιες συνθήκες είναι που οι επαναστατικές δυνάμεις μπορούν αν «διαβάσουν» σωστά και παρέμβουν στην πραγματικότητα, να κάνουν άλματα στη συγκρότησή τους, τη σχέση τους με τις λαϊκές τάξεις και τη συμβολή τους στην υπόθεση του κοινωνικού μετασχηματισμού.** Αρκεί να σκεφτούμε την κρίση της σοσιαλδημοκρατίας στον Α' Π.Π., το μεγάλο άλμα της Οκτωβριανής επανάστασης και τη συγκρότηση της τρίτης Κομμουνιστικής Διεθνούς. Ή την εμπειρία του ΚΚΕ που παρά τις μικρές του δυνάμεις τη δεκαετία του '30 κατάφερε μέσα στη δεκαετία του '40 να γίνει ψυχή του λαού και της αντίστασης. Βέβαια, είναι αλήθεια ότι έχουν γίνει τόσες καρικατούρες αναλογίας με τη δεκαετία του '40 που είναι σχεδόν ασέβεια κάθε σχετική αναφορά. Και δεν είναι στους σκοπούς αυτής της συμβολής η διερεύνηση των αιτιών που δεν ολοκληρώθηκε επιτυχώς η εγκαθίδρυση της λαϊκής δημοκρατίας στην Ελλάδα. Αυτό που πρέπει όμως να καταλάβουμε είναι το πως

έφτασε ο Νίκος Μπελογιάννης, σάρκα από τη σάρκα αυτού του κόμματος, όταν αναφώνουσε στη δίκη «Έτσι αγαπάμε εμείς την Ελλάδα» να μιλάει στην καρδιά του φτωχού και καταφρονεμένου λαού αυτής της χώρας και να τον ανυψώνει στην καλύτερη εκδοχή του, στο μπόι των ονείρων του. **Αυτό που πρέπει να κρατήσουμε είναι το πώς μέσα σε ακραίες καταστάσεις η διαδικασία της οικοδόμησης του κόμματος δεν ακολουθεί τους συνηθισμένους ρυθμούς των ομαλών συνθηκών. Τα κομμουνιστικά ρεύματα ή καταφέρνουν να κάνουν αποφασιστικά άλματα προς τα μπρος στη σχέση τους με τις λαϊκές τάξεις ή καταδικάζονται στο περιθώριο. Τίποτε δε μένει στάσιμο στη μακρά διάρκεια της κρίσης.** Κι εδώ παίρνουν προβάδισμα οι κρίσιμες αποφάσεις τις στιγμές που συμπυκνώνεται ο πολιτικός χρόνος. Πρέπει να κατανοήσουμε τον τρόπο που δουλεύει ο τυφλοπόντικας της ιστορίας.

3. Το σημείο 2 θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να είχε γραφτεί το 2009. Σήμερα όμως είμαστε πλέον στο 2017. Από τη μια, είναι τόσο ρευστό το τοπίο που παρά τα όσα έχουν γίνει, καμία σταθερότητα δεν προβλέπεται και ως εκ τούτου στο νέο τοπίο αστάθειας θα (ανα)μετρηθούμε ξανά. Απ' την άλλη, όσα έχουν γίνει βαραίνουν και απ' αυτή την άποψη είναι λογικό η συζήτηση για την αποτίμηση να γίνεται με πάθος, ένταση και πολώσεις. Λίγους μήνες πριν ενταχθώ στη ΝΚΑ στην 3^η συνδιάσκεψη το Δεκέμβρη του 2003, η σ. Σοφία Τσάδαρη είχε πει στην τοποθέτησή της ότι «όποιος την ψάχνει είναι ΝΑΡ». Και ειλικρινά νομίζω ότι αυτό έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ένταξή μου και είναι κομμάτι της συλλογικής μας διαπαιδαγώγησης που δεν πρέπει να το χαρίσουμε. **Το τίμημα ίσως του να την ψάχνεις αέναα μπορεί να είναι ο αγνωστικισμός, η σύγχυση ή ο εκλεκτικισμός. Όμως, το τίμημα του να μην την ψάχνεις είναι σίγουρα πιο καταστροφικό και σίγουρα καταδικασμένο στην ήττα. Το διαρκές στοίχημα για την οργάνωση είναι η κατοχύρωση μιας μεθοδικής, συνεκτικής και δημιουργικής αναζήτησης ως δομικό στοιχείο μιας διαλεκτικής αντίληψης για την πραγματικότητα με σκοπό την αλλαγή της.** Βέβαια, με το πέρασμα των χρόνων και τα πολυσύνθετα καθήκοντα που έχουν τεθεί μπροστά μας είναι προφανές ότι έχουμε ανάγκη μεγαλύτερη θεωρητική συνοχή, πιο βαθιά ιδεολογικοπολιτική ενότητα και ενιαία δράση. **Όμως, δε μπορεί να υπάρξει ενιαία δράση χωρίς την αρχή της ανεξιγνωσίας. Η ανεκτικότητα στη διαφορετική άποψη δεν είναι ηθικοπλαστική έκκληση αλλά συγκεκριμένη πολιτική πεποίθηση για το οργανωτικό ζήτημα.** Κάθε άποψη που κατατίθεται στην οργάνωση κατά τεκμήριο θεωρεί ότι θα συμβάλει πιο αποτελεσματικά στους κοινούς επαναστατικούς μας σκοπούς και ως τέτοια οφείλει να κρίνεται και να αντιμετωπίζεται.
4. Δε σκοπεύω να καταθέσω μια συνολική πολιτική τοποθέτηση για την αποτίμηση. Θεωρώ ότι η αποτίμηση είναι από τα πιο αδύνατα σημεία των θέσεων του ΚΣ και από τα πιο δυνατά σημεία της Πρότασης Θέσεων των 19 συντρόφων/ισσων. Πιο πολύ θέλω να καταθέσω μια οπτική για τα δυνατά και αδύνατα σημεία μας ως πολιτικό εγχείρημα στη συνολική πορεία μας με τη ματιά στραμμένη στην επόμενη μέρα. Ιστορικά το ΝΑΡ θα έλεγα ότι έχει δυο ψυχές. Η προέλευση από το ΚΚΕ, ένα κόμμα με βαθιά και ουσιαστική σχέση με τις λαϊκές μάζες και με συνειδητό προσανατολισμό στην εργατική δουλειά, έδωσε μια συσσωρευμένη εμπειρία στο εγχείρημά μας. **Η**

εμπειρία αυτή σε συνδυασμό με την επιμονή στην κομμουνιστική προοπτική και τον επαναστατικό δρόμο, τη μαχητική κινηματική πρακτική και την οργανωμένη συνδικαλιστική δουλειά των μελών και στελεχών μας έδινε τη δυνατότητα το ΝΑΡ και η νΚΑ όχι απλά να είναι καρδιά της αντικαπιταλιστικής αριστεράς αλλά να αναμετρηθεί με το να σπάσει τα όρια της ελληνικής εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς κατοχυρώνοντας μια άλλη σχέση με τις υποτελείς τάξεις. Αυτός είναι ένας στόχος που ακόμη δεν επετεύχθη. Κι αυτή είναι η δεύτερη ψυχή του ΝΑΡ, το κληρονομημένο «κουσούρι» της εξωκοινοβουλευτικής, το μόνιμο δηλαδή χάσμα ανάμεσα στην κοινωνική αναγνωρισιμότητα - καταξίωσή των μελών μας σε χώρους δουλειάς, σπουδών, γειτονιών κ.α. και την τόσο αναίμακτη κεντρική πολιτική έκφραση αυτού του ρεύματος. Δε θα ασχοληθούμε εδώ με το αν θα μπορούσε να έχει πάει αλλιώς τη δεκαετία του '90 ή του '00. Χωρίς να μηδενίζω τις προσπάθειες της Μαχόμενης Αριστεράς ή του ΜΕΡΑ, έχω την άποψη ότι η συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ συνιστά μια τολμηρή στροφή της οργάνωσής μας στο έδαφος της πολιτικής. Παράγοντες που συνετέλεσαν και επιτάχυναν αυτή την απόφαση ήταν το φοιτητικό κίνημα του '06- '07, η εξέγερση του Δεκέμβρη του '08 και μια πολύ ώριμη εκτίμηση για το ξέσπασμα της καπιταλιστικής κρίσης και της ανάγκης αντίστοιχης συγκέντρωσης δυνάμεων και κεντρικής πολιτικής διαμεσολάβησης. Δεν είναι τυχαίο ότι η επιλογή της ΑΝΤΑΡΣΥΑ που σήμερα φαίνεται αυτονόητη στην οργάνωση στοίχησε αποχωρήσεις πολλών δεκάδων πολύτιμων συντρόφων/ισσών και μια πολύ επίπονη εσωκομματική διαπάλη. Και όντως αποτέλεσε περισσότερο στροφή και τομή σε σχέση με τις ως τότε επιλογές μας παρά συνέχεια. Αυτό που δυστυχώς δεν καταφέραμε ήταν να αναβαπτιστεί η ΑΝΤΑΡΣΥΑ μέσα στο ρεύμα των πλατειών και της οξυμένης ταξικής πάλης του 2010-12. Ενώ κατοχυρώθηκε ως μαχητικό και αξιόπιστο τμήμα του κινήματος δεν κατάφερε να αυξήσει αποφασιστικά την πολιτική της επιρροή ή να πάρει πρωτοβουλίες που θα δημιουργούσαν ένα νέο «Σπόρτινγκ», μια νέα «Αθηνάϊδα» που τόσο ήταν αναγκαία μέσα στις νέες συνθήκες της πλατιάς ριζοσπαστικοποίησης. Το πρόβλημα είναι πολυσύνθετο. Μία σημαντική πλευρά που θέλω να τονίσω εδώ είναι η σχέση κοινωνικών – πολιτικών – εκλογικών πρωτοβουλιών. Στη διαλεκτική μεταξύ αυτών των τριών επιπέδων παρουσιάσαμε σοβαρές προβληματικές. Για παράδειγμα, πριν από τις εκλογές του '12 το ζήτημα δεν ήταν ουσιαστικά η συμμαχία ή μη με τον Αλ. Αλαβάνο. Το ζήτημα ήταν ότι είχαμε πάρει μια πλατιά πρωτοβουλία ενάντια στην ΕΕ που είχε καταφέρει να συσπειρώσει ευρύτατες δυνάμεις, να κάνει εκδηλώσεις σε πόλεις και χωριά που δεν είχαμε ξαναπάει ποτέ και να συγκεντρώσει πρωτόγνωρα ακροατήρια σε μια συζήτηση που ήταν συνέχεια των πλατειών. Αυτό το ρεύμα τόσο σε επίπεδο πολιτικών δυνάμεων όσο και σε επίπεδο κοινωνικών ακροατηρίων υπερέβαινε κατά πολύ την ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Τότε έπρεπε με μια εκλογική πρόταση απ' τα κάτω και απ' τα πάνω στη βάση του περιεχομένου της πρωτοβουλίας να μετασχηματίσουμε τον κοινωνικό συσχετισμό δυνάμεων που χιζόνταν καθημερινά σε πολιτικούς όρους. Αντ' αυτού, νομίζω ότι με τις επιλογές μας κλωτσήσαμε την καρδιά με το γάλα. Ούτε και στην αντίστροφη διαδικασία όμως τα πήγαμε πολύ καλά. Όταν καταφέραμε και συγκροτήθηκε η εκλογική συνεργασία ΑΝΤΑΡΣΥΑ – ΜΑΡΣ με ένα περιεχόμενο αντικαπιταλιστικό και αντιμπεριαλιστικό και σε εκλογές

πολύ δύσκολες απέναντι στην επέλαση του ΣΥΡΙΖΑ, υπήρξε σοβαρή και έντονη διαφωνία στην οργάνωση απέναντι σε μια συνεργασία που θα έπρεπε να χαιρετιστεί ως αυτονομία θετική. Αντί λοιπόν την επόμενη μέρα των εκλογών να επιχειρήσουμε να μεταφράσουμε την εκλογική αυτή ενότητα σε ευρύτερες κοινωνικές πρωτοβουλίες και ανώτερη πολιτική συγκρότηση αυτού του δυναμικού, αφήσαμε να κυριαρχήσει η στασιμότητα, η αποδιάρθρωση και οι φυγόκεντρες τάσεις. Αντίστοιχα, μετά το δημοψήφισμα δείξαμε μεγάλη αδυναμία να επικοινωνήσουμε, εκφράσουμε, μετασχηματίσουμε και εκπροσωπήσουμε πολιτικά το μαχητικό ρεύμα του ΟΧΙ μέχρι τέλους ή έστω τμήμα αυτού. Επειδή στην πολιτική μένουν τα χοντρά το κείμενο «10+1 σημεία για την εκλογική εκπροσώπηση των δυνάμεων του ΟΧΙ μέχρι τέλους» δυστυχώς καταγράφηκε στο εσωτερικό της οργάνωσης ως «αυτοί που θέλουν να πάμε με τη ΛΑΕ». Αυτή είναι μια βολική αφήγηση που αποπροσανατολίζει απ' την ουσία του κειμένου · μια θετική πρόταση πολιτικής, εκλογικής και κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης του «ΟΧΙ μέχρι τέλους» με συγκεκριμένες πολιτικές και φυσιογνωμικές οριοθετήσεις ειδικά απέναντι στο Αριστερό Ρεύμα. Τελικά, οι εξελίξεις επιβεβαίωσαν μόνο τα προβλήματα της ΛΑΕ ή και το συνολικό έλλειμμα της εκπροσώπησης του «ΟΧΙ μέχρι τέλους»; Το ρεύμα αυτό υπερέβαινε κατά πολύ την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά για άλλη μια φορά η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έδειξε μεγάλη αδυναμία να αναβαπτιστεί στους κόλπους του. **Σήμερα βέβαια δεν έχει τόση σημασία μια εξαντλητική αναφορά στις παρελθούσες επιλογές. Ίσως να δόθηκε και υπερβολική σημασία στην επίδραση που θα είχαν κάποιες κινήσεις που δεν έγιναν. Και στην τελική η εναλλακτική ιστορική αφήγηση, όσο χρήσιμη κι αν είναι για να μας μαθαίνει να σκεφτόμαστε πολιτικά δεν παύει να έχει τα όρια που έχει το κάθε «αν».** Το βασικό που πρέπει να κρατήσουμε απ' αυτή τη συζήτηση για το μέλλον είναι η διαπαιδαγώγησή μας και η ετοιμότητά μας απέναντι στη σημείωση του Ντανιέλ Μπενσαϊντ: «Το έδαφος της πολιτικής δεν είναι απλά μια αντανάκλαση ή μια προέκταση του κοινωνικού συσχετισμού δυνάμεων, αλλά εκφράζει τον μετασχηματισμό των κοινωνικών σχέσεων (και της ταξικής πάλης) σε πολιτικούς όρους, με τις δικές του – όπως οι ψυχαναλυτές λένε – μεταθέσεις και συμπυκνώσεις.»

Πόσο έτοιμοι θα φανούμε στα νέα επεισόδια της ταξικής πάλης για αυτή τη διαλεκτική μεταξύ των κοινωνικών συσχετισμών και του εδάφους της πολιτικής;

5. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει κάνει μεγαλύτερο κακό στο λαϊκό κίνημα απ' ότι οι προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις γιατί εμπέδωσε την «αριστερή» εκδοχή του ΤΙΝΑ. Ο Πέρυ Άντερσον παρομοίασε την εξέλιξη του ΣΥΡΙΖΑ με την κρίση-κατάπτωση της σοσιαλδημοκρατίας στον Α' Π.Π. Ο Σύριζα έχει γίνει διεθνώς μέτρο κρίσης για τη χρεοκοπία μιας ορισμένης εκδοχής αριστεράς. Στις Φιλιππίνες πριν τις τελευταίες εκλογές οι μαοϊκοί αντάρτες του ΚΚ εξέδωσαν την παρακάτω ανακοίνωση: «Τα λόγια είναι τζάμπα – ιδίως στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας. Εάν κερδίσει ο Ντουτέρτε, θα πρέπει να αποδείξει έμπρακτα ότι εννοεί όσα λέει: Θα κυβερνήσει σαν τον Τσάβες της Βενεζουέλας, που αντιστάθηκε στις απειλές των ΗΠΑ και προώθησε τις εθνικοποιήσεις, το κράτος πρόνοιας και τον εξοπλισμό του λαού του; Ή θα καταλήξει σαν τον Τσίπρα της Ελλάδας, που υποστήριζε ένα κράτος πρόνοιας αλλά τελικά προσχώρησε στην επιβολή των πολιτικών λιτότητας που υπαγόρευσαν το ΔΝΤ και η Ε.Ε.» Για να επιστρέψουμε

στην Ελλάδα, νομίζω ότι οι εξελίξεις στην Ευρωζώνη και την ΕΕ και το νέο κύμα λαϊκής δυσαρέσκειας από τη συνεχιζόμενη πολιτική των μνημονίων δημιουργεί το έδαφος για ένα νέο γύρο σκληρών αγώνων στους οποίους θα ξανανοίξει η προοπτική της αντικαπιταλιστικής ανατροπής. Ο Λούκατς μελετώντας τη σκέψη του Λένιν είχε γράψει το εξής: «Τα ευγενέστερα αισθήματα, η πιο ανιδιοτελής αφοσίωση, γίνονται απλές φράσεις αν η θεωρητική ουσία της κατάστασης (η ιδιομορφία της) δεν επιτρέπει αληθινή επαναστατική πρακτική.» **Αυτό που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε είναι ότι η ιδιομορφία της σημερινής κατάστασης επιτρέπει αληθινή επαναστατική πρακτική.** Αν ξεχωρίζα κάποιες κατευθυντήριες αρχές της μελλοντικής δράσης μας θα ήταν οι εξής: **Πρέπει να συγκροτήσουμε το κοινωνικό και πολιτικό μπλοκ των δυνάμεων της ρήξης.** Αυτή η ιδιότυπη προσομοίωση ρήξης που ζήσαμε τη βδομάδα πριν το δημοψήφισμα είναι πολύτιμη παρακαταθήκη και έμπνευση για τη δουλειά μας. Εκεί φάνηκε η βαθύτερη αλήθεια της ρήξης του Μπρέχτ ότι από μια άποψη είμαστε τυχεροί όταν διακηρύσσουμε πολιτικές θέσεις που θεωρούνται ακραίες και ξαφνικά αλλάζει προς το ακραίο η ίδια η εποχή. Τότε καταλήγουμε οι θέσεις μας να φαίνονται μετριοπαθείς και να μπορούν να κερδίσουν το λαό. Αυτή είναι η διαλεκτική υποκειμενικών και αντικειμενικών συνθηκών. Ας σκεφτούμε το αντικαπιταλιστικό μεταβατικό μας πρόγραμμα μέσα σε συνθήκες capital controls, εργοδοτικής τρομοκρατίας, ανοικτής πραξικοπηματικής απειλής. Κάθε του πρόταση αντιστοιχεί στην επίλυση πραγματικών καθημερινών προβλημάτων και την απάντηση στους ωμούς εκβιασμούς. Πρέπει να βαθύνουμε το πρόγραμμα μας και να έχουμε αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να γίνει πλειοψηφικό. Το βάθυμα του προγράμματος πρέπει να γίνει υπόθεση των ίδιων των λαϊκών τάξεων. Έχουμε την εμπειρία των πλατειών όπου χιλιάδες έφτασαν να συζητάνε σε συνελεύσεις αν υπάρχει άλλος δρόμος. **Αν θέλουμε να ανταποκριθούμε στα καθήκοντά μας πρέπει να φιλοδοξήσουμε και να βρούμε δρόμους η κοινωνία να γίνει ένα πρωτότυπο εργαστήριο της ρήξης.** Πρέπει να μην υποτιμάμε τον κόσμο, τη συλλογική του ευφυΐα και τις δυνατότητες μετασχηματισμού του. Ο ίδιος κόσμος που άγεται και φέρεται από τα αστικά κόμματα και τα ΜΜΕ μπορεί να μετατραπεί σε επαναστατική δύναμη. Αυτό είναι το βαθύτερο δίδαγμα του μαρξισμού. **Για να μπορέσουμε να ξανακερδίσουμε την εμπιστοσύνη του κόσμου πρέπει να ιεραρχήσουμε το κριτήριο της πράξης.** Το παράδειγμα του συντονισμού συλλογικοτήτων Θεσσαλονίκης με κεντρικό σύνθημα «Κανένας άνθρωπος χωρίς στέγη - ρεύμα - νερό - θέρμανση - περίθαλψη» και την ακύρωση των πλειστηριασμών είναι υπόδειγμα μιας τέτοιας δουλειάς. Με μια τέτοια μέθοδο δουλειάς η μεγαλύτερη ικανοποίησή μας θα είναι, για να θυμηθούμε το Φιντέλ Κάστρο, «να βλέπουμε τις ιδέες μας να υιοθετούνται κάθε μέρα από ένα μεγαλύτερο αριθμό ανδρών και γυναικών του λαού, πολλούς από αυτούς που δεν τις πίστευαν να τις κάνουν δικές τους στη συνέχεια, πολλούς από όσους δεν καταλάβαιναν, στη συνέχεια να καταλαβαίνουν». Δεν πρέπει να κοροϊδεύουμε τον κόσμο ότι υπάρχουν εύκολες λύσεις ή να του λέμε μισόλογα. Πρέπει να είμαστε συγκεκριμένοι και να μην υπερβάλλουμε. Να έχουμε πάντα κατά νου τη λενινιστική υπόμνηση ότι «κάθε αλήθεια ... αν εξογκωθεί ή αν την τραβήξεις πέρα από τα όρια της πραγματικής δυνατότητας εφαρμογής της, μπορεί να ξεπέσει σε παραλογισμό». **Στην εκπόνηση**

ενός αντικαπιταλιστικού πολιτικού σχεδίου με φιλοδοξία ηγεμονίας απαιτείται μία αποφασιστική στροφή στον αγώνα για τη λαϊκή κυριαρχία ενάντια στον καθορισμό της πολιτικής και οικονομικής ζωής της χώρας από τον ξένο παράγοντα. Από το οργανικό απόλυτο οικονομικό και πολιτικό «δέσιμο» της ελληνικής αστικής τάξης στον ευρωατλαντικό ιμπεριαλισμό προκύπτει η ανάγκη ιεράρχησης αντιιμπεριαλιστικών στόχων πάλης με σκοπό, όπως έγραφε το κομμουνιστικό μανιφέστο, το προλεταριάτο στην πάλη του για την κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας να «ανυψωθεί ως ηγετική τάξη του έθνους, να αποτελέσει το ίδιο το έθνος, να είναι και το ίδιο ακόμα εθνικό, αν και όχι με την αστική έννοια του όρου». Αντί λοιπόν να υιοθετούμε τις σοσιαλδημοκρατικές, νεοφιλελεύθερες και κοσμοπολίτικες κριτικές στον εθνολαϊκισμό, θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να στραφούμε στο Γκράμσι και να μελετήσουμε την ανύψωση των υποτελών τάξεων σε «εθνικό-λαϊκό» (nazional-popolare) επίπεδο. Το δικό μας “Patria o Muerte” αναφέρεται σε μια Ελλάδα απαλλαγμένη από τα δεσμά του χρέους, της επιτροπείας, των μνημονίων, του Ευρώ και της ΕΕ, σε μια αντικαπιταλιστική, αντιιμπεριαλιστική, αντιφασιστική και διεθνιστική πορεία που θα είναι υπόθεση όλων όσων παράγουν τον κοινωνικό πλούτο αυτής της χώρας, ντόπιων, μεταναστών/τριών και προσφύγων. Η συζήτηση για τις πολιτικές πρωτοβουλίες σε μια τέτοια κατεύθυνση με βάση τη σημερινή διάταξη πολιτικών δυνάμεων είναι πραγματικά δύσκολη. Όμως, δε μπορεί να σχεδιάσουμε με την παραδοχή ότι η κατάσταση στην αριστερά θα μείνει ως έχει. Αλίμονο! Αντίθετα, χρειάζεται να έχουμε την πλέον αιρετική ματιά και να είμαστε αποφασισμένοι για ρηξικέλευθες τομές αν θέλουμε να φιλοδοξήσουμε το νέο κενό πολιτικής εκπροσώπησης να δώσει τη θέση του σε ένα νέο ιστορικό μπλοκ δυνάμεων. Και ποιος θα επιβάλλει το μεταβατικό πρόγραμμα; Όσο πιο πραγματικά βήματα γίνονται στην ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος και στην επέμβαση του οργανωμένου λαού στις εξελίξεις τόσο πιο κοντά είμαστε στην αντικαπιταλιστική ανατροπή. Η πολιτική ολοκλήρωση του οργανωμένου λαού μπορεί να λάβει πολλές μορφές καθώς η επαναστατική διαδικασία είναι πάντα μοναδική και ανεπανάληπτη. Το σίγουρο είναι ότι εγγύηση και περιφρούρηση της αντικαπιταλιστικής ανατροπής δε μπορούν παρά να είναι τα όργανα επιβολής της λαϊκής θέλησης. Όσο κι αν μετά την εμπειρία του Σύριζα φαντάζει σχεδόν αστεία η πρόταση μιας «πραγματικά αριστερής κυβέρνησης» από τις δυνάμεις της σημερινής αριστεράς με την υπάρχουσα κατάσταση του κινήματος, δε σημαίνει ότι σε επόμενη στροφή της ταξικής πάλης η κρίση του πολιτικού συστήματος δε θα οδηγήσει ξανά σε ερωτήματα ακόμη και κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Τίποτε δεν πρέπει να αποκλείεται στην εποχή που διανύουμε. Ο μαρξισμός δε μας διδάσκει το «καμιά κυβέρνηση ποτέ και πουθενά». Ο μαρξισμός μας διδάσκει ότι το αστικό κράτος δε μεταρρυθμίζεται, καταστρέφεται και ότι ο δρόμος προς το σοσιαλισμό μπορεί και πρέπει να είναι δημοκρατικός αλλά δε μπορεί να είναι ειρηνικός. Κάθε κυβέρνηση μέσα σε τέτοιες συνθήκες γρήγορα ή θα ενσωματωθεί ή θα ανατραπεί πραξικοπηματικά ή θα προχωρήσει αποφασιστικά στην επαναστατική τομή. Η πιθανότητα μέσα σε συγκεκριμένες συνθήκες ακραίας πολιτικής αστάθειας να προκύψει μια κοινοβουλευτική πλειοψηφία των εργατικών και επαναστατικών δυνάμεων δεν

πρέπει ούτε να φετιχοποιείται αλλά ούτε και να αποκλείεται εκ προοιμίου. Σε κάθε περίπτωση όποιες μορφές πολιτικής έκφρασης κι αν λάβει ο οργανωμένος λαός, ο κρίσιμος κόμβος και η διάκριση των επαναστατικών ρευμάτων έγκειται στην αναπόφευκτη δυαδικοποίηση της εξουσίας. Στον αντίποδα κάθε συνέχειας του κράτους η επαναστατική πολιτική εκφράζει και επιβάλλει τη ριζική ασυνέχεια.

6. Στην ευρύτερη πολιτική μας προσπάθεια η νεολαία μπορεί να γίνει επιταχυντής των εξελίξεων. **Απ' αυτή τη σκοπιά η πρόταση για μια ανατρεπτική πολιτική κίνηση νεολαίας υπηρετεί με τον πλέον συγκεκριμένο και συνεκτικό τρόπο αυτό το σκοπό.** Θα δανειστώ ένα απόσπασμα από την ιστορική ομιλία του Γιώργου Γράψα στο 15^ο συνέδριο του Φεστιβάλ ΚΝΕ – Οδηγητή όπου προκρίνει την ανάγκη της αριστερής συσπείρωσης και της κοινής δράσης των αριστερών οργανώσεων και κινήσεων στα πλαίσια του νεολαιίστικου κινήματος: **«Ένα διαρκές «φόρουμ» νεολαίας από τις μαζικές νεολαιίστικες οργανώσεις που θα απαιτήσει και θα επιβάλει την αυτοτελή παρουσία και συμμετοχή της νεολαίας σε κάθε θεσμικό, οικονομικό, πολιτικό μέτρο που έχει σχέση με τη ζωή της. Που θα συντονίζει τις δυνάμεις και θα συγκεντρώνει τα επιμέρους αιτήματα και διεκδικήσεις σε μια ενιαία κατεύθυνση. Ένα διαρκές «φόρουμ» που μπορεί να δρα σαν κοινοβούλιο της νεολαίας, σαν ένα κοινοβούλιο «νέου τύπου» με ανακλητούς – αιρετούς εκπροσώπους και με σχέση υπακοής στις ψηφοφορίες και τις θέσεις του μαζικού κινήματος.»** Αυτή πρέπει να είναι η φιλοδοξία μας για μια ανατρεπτική πολιτική κίνηση νεολαίας. Και υπάρχει πραγματικό έδαφος για την ανάπτυξη μιας τέτοιας πρότασης. Πρώτον, στη νεολαία υπάρχει ένας ειδικός συσχετισμός με ραχοκοκαλιά το φοιτητικό κίνημα, την ΕΑΑΚ και τις ευρύτερες δυνάμεις της μαχόμενης αριστεράς. Δεύτερον, τα ουσιαστικά βήματα που έχουν γίνει με την Attack αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη έμπρακτης παρέμβασης και συγκρότησης δυνάμεων στη νέα εργατική βάρδια, τη νεολαία της περιπλάνησης και της ανεργίας για μια νέα ταξική ενότητα της νέας γενιάς. Τρίτον, έχει συγκροτηθεί μια ευρύτερη ριζοσπαστική πολιτική ταυτότητα στη νεολαία με ιδιαίτερο δρόμο πολιτικοποίησης τον αντιφασιστικό αγώνα σε σχολεία και γειτονιές. Η ύπαρξη και η δουλειά των εργατικών λεσχών και οι μαθητικές μας παρεμβάσεις, μας έχουν δώσει τη δυνατότητα να επικοινωνούμε με κάποια τμήματα αυτής της πολιτικοποίησης. Τέταρτον, η δουλειά του δικτύου ελεύθερων φαντάρων Σπάρτακος αποτελεί το πλέον αποτελεσματικό πεδίο αναφοράς της στρατευμένης νεολαίας. Πέμπτον, οι πολιτιστικές μας πρωτοβουλίες (Αναιρέσεις, Λέσχες) μας έχουν φέρει σε επαφή με ευρύτερα ριζοσπαστικά πολιτιστικά ρεύματα. Όλες αυτές είναι οι αφετηρίες που μπορούν να μας δώσουν αυτοπεποίθηση για τη δυνατότητα να προχωρήσει η πρόταση για μια ανατρεπτική πολιτική κίνηση νεολαίας. Μια κίνηση που θα μετασχηματίζει τον επιμέρους συσχετισμό δυνάμεων που χτίζουμε σε χώρους δουλειάς, σπουδών, γειτονιές κτλ. σε συνολικό αντικαπιταλιστικό πολιτικό ρεύμα. Αυτή η πρόταση θα πρέπει να τεθεί με ισότιμους όρους σε όλες τις νεολαιίστικες οργανώσεις της αριστεράς (όσες συνυπάρχουμε στην ΕΑΑΚ, ΟΝΡΑ, υπόλοιπη εξωκοινοβουλευτική, πολιτικοποιημένη αναρχία, πχ. ΒΟΞ). Μια τέτοια πρόταση πρέπει να απευθυνθεί και στην ΚΝΕ πίζοντας τουλάχιστον σε κοινή δράση γύρω από συγκεκριμένους στόχους. **Η ανατρεπτική πολιτική κίνηση νεολαίας πρέπει να έχει αυτοτελείς δημοκρατικές δομές συγκρότησης και**

αυτοτέλεια/ανεξαρτησία σε σχέση με κεντρικοπολιτικές διεργασίες, εκλογές κτλ. Εμπνεόμενη από το δωδεκάλογο της ΕΠΟΝ μπορεί να αποτελέσει μια συσπείρωση της νέας γενιάς που θα κριθεί, θα κατοχυρωθεί και θα μαζικοποιηθεί μέσα στις επερχόμενες μάχες εκπροσωπώντας την αυτοτελή πολιτική παρουσία της νεολαίας και τη διεκδίκηση της ζωής που της στερούν.

7. Θα ήθελα να τελειώσω αυτές τις σκέψεις με έναν πολύ ωραίο μύθο που διάβασα στο 21ο τεύχος του περιοδικού Πανοπτικών. Γράφει ο Κ. Δεσποινιάδης για το μικροσκοπικό πουλί κολιμπρί. Όταν έπιασε φωτιά στη ζούγκλα όλα τα ζώα άρχισαν να τρέχουν πανικόβλητα και λούφαξαν στη λίμνη. Το κολιμπρί βουτούσε κάθε τόσο στη λίμνη, γέμιζε με νερό το μικροσκοπικό του ράμφος και μετέφερε νερό, προσπαθώντας να σβήσει τη φωτιά. Τα άλλα ζώα που παρακολουθούσαν αμέτοχα την καταστροφή, το κοιτούσαν με απορία. Κάποια στιγμή ο ελέφαντας φώναξε στο κολιμπρί: Μα δεν βλέπεις ότι είναι μάταιο αυτό που κάνεις και πως δεν πρόκειται να σβήσει η φωτιά; Το κολιμπρί απάντησε: Εγώ κάνω αυτό που μου αναλογεί. Όλοι και όλες που έχουμε στρατευτεί συνειδητά και εθελοντικά στην υπόθεση του κομμουνισμού κάνουμε αυτό που μας αναλογεί. Και γι' αυτό στη διάκριση φίλου/εχθρού, ο εχθρός είναι πάντα απέναντι και ποτέ στις διαφορετικές απόψεις εντός μας. Όπως έγραφε ο Ευτύχης Μπιτσάκης «η ταξική άποψη των κομμουνιστών είναι καταρχήν ταυτόσημη. Ωστόσο, αυτό δεν αρκεί για μια ταυτότητα αντιλήψεων. Η ύπαρξη διαφορών ανάμεσα στους κομμουνιστές είναι γνωσιοθεωρητικά νόμιμη. **Πρόκειται για διαφορετικούς τρόπους συνειδητοποίησης του κοινωνικού είναι, των δυνατοτήτων της ιστορικής στιγμής και - συνεπώς - των πολιτικών καθηκόντων.**» Οι διαφωνίες μας, για να επιστρέψουμε στο μύθο με το κολιμπρί, σχετίζονται με το πώς αντιλαμβανόμαστε αυτό που μας αναλογεί. Νομίζω ότι πρέπει αποφασιστικά να ανεβάσουμε τον πήχη των φιλοδοξιών και της απαιτητικότητας μας, ούτως ώστε αυτό που μας αναλογεί να μπορεί να συμβάλει με τον πλέον αποτελεσματικό και νικηφόρο τρόπο στην ανατροπή της καπιταλιστικής ζούγκλας. Και για να το καταφέρουμε αυτό πρέπει να αντιπαλέψουμε την επανάληψη μιας αριστερής πολιτικής “as usual”. Πρέπει να βρούμε το κόκκινο νήμα που θα μας συνδέσει με τους αντιαποικιοκρατικούς αγώνες, την κουβανέζικη και κινέζικη επανάσταση και τελικά τη μήτρα που μας γέννησε, τη μεγάλη οκτωβριανή επανάσταση πριν από 100 χρόνια. Έχοντας αυτά κατά νου, **στηρίζω την Πρόταση Θέσεων των 19 συντρόφων/ισσών, όχι γιατί τη θεωρώ επαρκή, αλλά γιατί νομίζω ότι είναι πιο κοντά σε όσα που θα έπρεπε να μας αναλογούν στην περίοδο και στα συναρπαστικά και δύσκολα χρόνια που έρχονται.**

Κώστας Γούσ., Ο.Ν.Ε Αθήνας